

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Aankoopbudget museale collectie Deventer Verhaal

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 17-12-2024
Notanummer : 2024-1024
Datum : 17-12-2024
Programma : 10b - Kunst, cultuur en erfgoed
Portefeuillehouder : Wethouder Duursma,

Bijlage(n) :

Parafering

12-12-2024: Wethouder11-12-2024: Programmamanager Kunst, cultuur en erfgoed

Agendering

* 11-12-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

17-12-2024

B & W d.d.: 17-12-2024

Besluit

1. De raad voor te stellen om e en bedrag van € 100.000 binnen de programmabegroting Kunst & Cultuur aan te wenden ten behoeve van de gemeentelijke kunstcollectie en deze middelen eenmalig beschikbaar te stellen als aankoopbudget aan Stichting Deventer Verhaal voor de periode 2025-2028
2. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
3. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Gemeente Deventer heeft een omvangrijke kunstcollectie. Bij de verzelfstandiging van het gemeentelijk museum in 2015 is besloten dat Stichting Deventer Verhaal de gemeentelijk museale collecties beheert en dat de collecties eigendom blijven van de gemeente. Deventer Verhaal is eerstverantwoordelijke voor beheer, verwerving en afstoting van collectieonderdelen. Bij de verzelfstandiging is de Reserve Museumaankopen niet overgedragen aan de stichting. In 2018 is middels het raadsbesluit 'Overheveling reserve museumaankopen (2018-000285)' alsnog besloten een bedrag van € 48.900 over te hevelen aan Deventer Verhaal, zodat de stichting over een aankoopbudget kon beschikken.

Er is toen vastgelegd dat Deventer Verhaal binnen de afspraken over het beheer van de collecties, zelfstandig kan besluiten om middelen aan te wenden voor verwerven van nieuwe stukken voor de collectie, of de opbrengst van verkopen of donaties kan toevoegen aan de reserve. Dit onder de voorwaarde dat de aankopen tijdig aan het college worden gemeld en dat de bestedingen uit en eventuele toevoegingen worden verantwoord in jaarverslag en jaarrekening van de stichting.

Het collectieplan is het inhoudelijk kader waarbinnen deze transacties behoren plaats te vinden.

De afgelopen jaren zijn er, in samenspraak met gemeente, aankopen gedaan waardoor de gemeentelijke collectie aangevuld is met voor Deventer waardevolle kunstwerken, zoals het portret van de zeventiende-eeuwse schilder Gerard ter Borch, lange tijd woonachtig en werkzaam in Deventer. Het portret toont grote gelijkenis met Joan van Suchtelen, die bijna negentien jaar bestuurder was van Deventer en ook afgebeeld staat op De Magistraat door Ter Borch uit 1667.

Sinds de verzelfstandiging van Deventer Verhaal heeft de stichting, naast het werk van Ter Borch, een aantal kleinere kunstwerken aangekocht, maar inmiddels is het aankoopbudget op.

Hoewel dit signaal eerder door Deventer Verhaal is aangegeven en dit ook onderdeel zou worden van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Cultuurvisie 2025-2028, was het aankoopbudget vanwege gebrek aan financiële ruimte structureel noch incidenteel opgenomen in de huidige programmabegroting. Dit is een lacune, want betekent feitelijk dat Deventer Verhaal niet in de mogelijkheid wordt gesteld om te zorgen dat de kunstcollectie van de gemeente Deventer ook voor toekomstige generaties relevant blijft en heeft als risico dat voor Deventer belangrijke werken niet toegankelijk worden voor publiek.

Deventer Verhaal kan binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur geen aanvraag indienen ten behoeve van opbouw van de kunstcollectie, omdat deze regeling primair bedoeld is voor het mogelijk maken van activiteiten. Binnen de begroting van het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed is momenteel geen ruimte om de budgetsubsidie aan Deventer Verhaal te verhogen ten behoeve van dit doel. Binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur is financiële ruimte in 2024 die ontstaat doordat de coronamiddelen die aan dit budget zijn toegevoegd niet volledig zijn ingezet. De Programmaregeling 2024 is inmiddels gesloten en de aanvragen zijn voor 2024 toegekend. Daardoor blijft er binnen de programmaregeling Cultuur in 2024 een bedrag van € 100.000 over. Voorgesteld wordt om dit bedrag eenmalig beschikbaar te stellen aan Stichting Deventer Verhaal als aankoopbudget voor de periode 2025 – 2028 om zo de museale collectie aan te kunnen vullen met voor Deventer waardevolle werken.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Door aankoopbudget beschikbaar te stellen aan Deventer Verhaal zal de museale collectie waardevol en interessant blijven voor huidige en toekomstige generaties. Deventer Verhaal wordt hiermee ook in staat gesteld om snel te handelen waar het gaat om het beheer en het verwerven van objecten voor de collectie Deventer als kansen zich voordoen.

Kader

Collectiebeheersovereenkomst Gemeente Deventer – Stichting Deventer Verhaal (collegebesluit 2015-000410)

Collectieplan Deventer Verhaal 2020

Partners in Erfgoed, 2021-2024. Handvatten van een toekomstbestendige samenwerking van de Deventer Erfgoedorganisaties (uitvoeringsagenda erfgoedpartners behorende bij de cultuurvisie 2019-2024)

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor

1.1. De gemeente Deventer is eigenaar van de kunstcollectie. Dat betekent dat de gemeente eindverantwoordelijk is voor beheer en onderhoud nu, maar ook voor de toekomst. Door kunstwerken aan de te kopen en de Deventer collectie uit te breiden, kunnen lacunes in de huidige collectie opgevuld worden, bijvoorbeeld wanneer een bijzonder werk op de markt komt. Zoals met het portret van Ter Borch, aangekocht in 2022 voor € 25.000, van grote historische en artistieke waarde voor Deventer. Momenteel werft Deventer Verhaal met name historische werken, maar voor de periode 2025 – 2028 zal gekeken gaan worden hoe de museale collectie uitgebreid kan worden met recenter (Deventer) werk, zodat de collectie meer divers wordt en een betere afspiegeling van de bevolking. De collectie zal niet stilstaan en blijft daarmee interessant ook voor toekomstige generaties.

1.2 Om ook mogelijke externe fondsen te blijven interesseren, is het van belang dat de gemeente zich actief profileert als eigenaar van de collectie. Voor een deel van de mogelijke externe geldschieters is een bijdrage vanuit de gemeente een voorwaarde of een plus. Bijvoorbeeld via Cirkel Hendrickje (onderafdeling van Vereniging Rembrandt die kunstaankopen mogelijk maakt voor musea in het oosten van Nederland). Zij hebben jaarlijks geld beschikbaar voor kunstaankopen. Het is dan wel vereist dat het museum zelf de helft bij elkaar legt om aanspraak te kunnen maken op de donatie.

1.3 Kunstmarkten en -veilingen vragen vaak om snel handelen. Door het aankoopbudget bij Deventer Verhaal te beleggen, zoals ook in 2018 is gebeurd, beschikken zij naast de expertise ook om de middelen om hierop in te spelen.

1.4 De opgeraakte museumreserve en het ontbreken van een aankoopbudget is als één van de aandachtspunten benoemd in het document 'Partners in Erfgoed, 2021-2024. Handvatten van een toekomstbestendige samenwerking van de Deventer Erfgoedorganisaties', wat als praktische vertaalslag dient op het gebied van erfgoed van de cultuurvisie 'Bloeien en boeien 2019 - 2024'. Het aankoopbudget zou ook onderdeel zijn van de uitvoeringsagenda behorende bij de nieuwe cultuurvisie 'Cultuur voor en door iedereen 2025 – 2028'. Door dit overgebleven bedrag uit 2024 nu te beschikken, wordt de daad al eerder bij het woord gevoegd.

1.5 Door eenmalig het bedrag te beschikken over de gehele cultuurperiode 2025 – 2028 in plaats van jaarlijks een bedrag van € 25.000 wordt Deventer Verhaal in de gelegenheid gebracht om naar eigen inzicht dit geld te besteden en indien noodzakelijk grotere aankopen te verrichten.

Financiële consequenties en dekking

Deventer Verhaal kan binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur geen aanvraag indienen ten behoeve van opbouw van de kunstcollectie omdat deze regeling primair bedoeld is voor het mogelijk maken van activiteiten. Binnen de programmabegroting 2024 van het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed is momenteel geen ruimte om de budgetsubsidie aan Deventer Verhaal te verhogen ten behoeve van dit doel. Binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur is financiële ruimte in 2024 ontstaan doordat coronamiddelen vanuit eerdere jaren aan dit budget zijn toegevoegd, die niet volledig zijn ingezet.

Daardoor blijft er binnen de programmaregeling Cultuur in 2024 een bedrag van € 100.000 over. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen aan Stichting Deventer Verhaal als aankoopbudget voor de periode 2025 – 2028 om zo de museale collectie aan te kunnen vullen met voor Deventer waardevolle werken.

Openbaarmaking en communicatie

Deventer Verhaal wordt geïnformeerd en zal een persbericht uitbrengen. Ook vanuit de gemeente zal een persbericht opgesteld worden.

Aanpak en uitvoering

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Aankoopbudget museale collectie Deventer Verhaal
Portefeuillehouder : Wethouder Duursma,
Voorstelnummer : 2024-1024
Datum B en W besluit : 17-12-2024
Team : DEV-BLD-R

Inleiding

De gemeente Deventer heeft een omvangrijke kunstcollectie. Bij de verzelfstandiging van het gemeentelijk museum in 2015 is besloten dat Stichting Deventer Verhaal de gemeentelijke museale kunstcollectie beheert en dat de collectie eigendom blijft van de gemeente. In 2018 is er ook een aankoopbudget bij de stichting komen te liggen, zodat Deventer Verhaal kon besluiten om middelen aan te wenden voor verwerven van nieuwe stukken voor de collectie. Sinds de verzelfstandiging van Deventer Verhaal heeft de stichting een aantal kunstwerken gekocht en inmiddels is het aankoopbudget op. Het niet beschikken over een aankoopbudget is een gemis, want het betekent feitelijk dat Deventer Verhaal niet in staat is de kunstcollectie van de gemeente Deventer ook voor toekomstige generaties relevant te houden. En het heeft als risico dat werken die voor Deventer belangrijk zijn, niet toegankelijk worden voor publiek.

Binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur is financiële ruimte in 2024 ontstaan, doordat de coronamiddelen die aan dit budget zijn toegevoegd niet volledig zijn ingezet. Daardoor blijft er binnen de subsidieregeling in 2024 een bedrag van € 100.000 over. Voorgesteld wordt om dit bedrag eenmalig beschikbaar te stellen aan Stichting Deventer Verhaal als aankoopbudget voor de periode 2025 – 2028 om zo de museale collectie aan te kunnen vullen met voor Deventer waardevolle werken.

Raadsvoorstel

Een bedrag van € 100.000 binnen de programmabegroting Kunst & Cultuur aan te wenden ten behoeve van de gemeentelijke kunstcollectie en deze middelen eenmalig beschikbaar te stellen als aankoopbudget aan Stichting Deventer Verhaal voor de periode 2025-2028.

Kern raadsvoorstel

Bij de verzelfstandiging van het gemeentelijk museum in 2015 is besloten dat Stichting Deventer Verhaal de gemeentelijk kunstcollectie beheert en dat de collectie eigendom blijft van de gemeente. Deventer Verhaal is eerstverantwoordelijke voor beheer, verwerving en afstoting van collectieonderdelen. Bij de verzelfstandiging is de Reserve Museumaankopen niet overgedragen aan de stichting. In 2018 is middels het raadsbesluit 'Overheveling reserve museumaankopen (2018-000285)' alsnog besloten een bedrag van € 48.900 over te hevelen aan Deventer Verhaal, zodat de stichting over een aankoopbudget kon beschikken. Er is toen vastgelegd dat Deventer Verhaal binnen de afspraken over het beheer van de collecties, zelfstandig kan besluiten om middelen aan te wenden voor verwerven van nieuwe stukken voor de collectie, of de opbrengst van verkopen of donaties kan toevoegen aan de reserve. Dit onder de voorwaarde dat de aankopen tijdig aan het college worden gemeld en dat de bestedingen uit en eventuele toevoegingen worden verantwoord in jaarverslag en jaarrekening van de stichting. Het collectieplan is het inhoudelijk kader waarbinnen deze transacties behoren plaats te vinden.

De afgelopen jaren zijn er, in samenspraak met gemeente, aankopen gedaan waardoor de gemeentelijke collectie aangevuld is met voor Deventer waardevolle kunstwerken, zoals het portret van de internationaal geroemde zeventiende-eeuwse schilder Gerard ter Borch, lange tijd woonachtig en werkzaam in Deventer. Het portret toont grote gelijkenis met Joan van Suchtelen, die bijna negentien jaar bestuurder was van Deventer en ook afgebeeld staat op De Magistraat door Ter Borch uit 1667.

Sinds de verzelfstandiging van Deventer Verhaal heeft de stichting, naast het werk van Ter Borch, een aantal kleinere kunstwerken aangekocht en inmiddels is het aankoopbudget op.

Hoewel dit signaal eerder door Deventer Verhaal is afgegeven en dit ook onderdeel zou worden van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Cultuurvisie 2025-2028, was het aankoopbudget vanwege gebrek aan financiële ruimte structureel noch incidenteel opgenomen in de huidige

programmabegroting. Deventer Verhaal kan binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur geen aanvraag indienen ten behoeve van opbouw van de kunstcollectie, omdat deze regeling primair bedoeld is voor het mogelijk maken van activiteiten. Er is binnen de programmabegroting 2024 van het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed momenteel geen ruimte om de budgetsubsidie aan Deventer Verhaal te verhogen ten behoeve van dit doel.

Vanwege ontstane financiële ruimte in 2024, gaat dit voorstel uit van een eenmalige bijdrage aan Stichting Deventer Verhaal om als aankoopbudget te dienen voor de periode 2025 - 2028.

Beoogd resultaat

Door aankoopbudget beschikbaar te stellen aan Deventer Verhaal blijft de museale collectie waardevol en interessant voor huidige en toekomstige generaties. Deventer Verhaal wordt hiermee ook in staat gesteld om snel te handelen waar het gaat om het beheer en het verwerven van objecten voor de collectie Deventer als kansen zich voordoen.

Kader

* Collectiebeheersovereenkomst Gemeente Deventer – Stichting Deventer Verhaal (collegebesluit 2015-000410)

* Collectieplan Deventer Verhaal 2020

* Partners in Erfgoed, 2021-2024. Handvatten van een toekomstbestendige samenwerking van de Deventer Erfgoedorganisaties (uitvoeringsagenda erfgoedpartners behorende bij de cultuurvisie 2019-2024)

Argumenten ten behoeve van de raad

1.1. De gemeente Deventer is eigenaar van de kunstcollectie. Dat betekent dat de gemeente eindverantwoordelijk is voor beheer en onderhoud nu, maar ook voor de toekomst. Door kunstwerken aan te kopen en de Deventer collectie uit te breiden, kunnen lacunes in de huidige collectie opgevuld worden, bijvoorbeeld wanneer een bijzonder werk op de markt komt. Zoals met het portret van Ter Borch, aangekocht in 2022 voor € 25.000, van grote historische en artistieke waarde voor Deventer. Momenteel verwerft Deventer Verhaal met name historische werken, maar voor de periode 2025 – 2028 zal gekeken gaan worden hoe de museale collectie uitgebreid kan worden met recenter (Deventer) werk, zodat de collectie meer divers wordt en een betere afspiegeling van de bevolking. De collectie zal niet stilstaan en blijft daarmee interessant, ook voor toekomstige generaties.

1.2 Om ook mogelijke externe fondsen te blijven interesseren, is het van belang dat de gemeente zich actief profileert als eigenaar van de collectie. Voor een deel van de mogelijke externe geldschieters is een bijdrage vanuit de gemeente een voorwaarde of een plus. Bijvoorbeeld via Cirkel Hendrickje (onderafdeling van Vereniging Rembrandt die kunstaankopen mogelijk maakt voor musea in het oosten van Nederland). Zij hebben jaarlijks geld beschikbaar voor kunstaankopen. Het is dan wel vereist dat het museum zelf de helft bij elkaar legt om aanspraak te kunnen maken op de donatie.

1.3 Kunstmarkten en -veilingen vragen vaak om snel handelen. Door het aankoopbudget bij Deventer Verhaal te beleggen, zoals ook in 2018 is gebeurd, beschikken zij naast de expertise ook om de middelen om hierop in te spelen.

1.4 De opgeraakte museumreserve en het ontbreken van een aankoopbudget is als één van de aandachtspunten benoemd in het document 'Partners in Erfgoed, 2021-2024. Handvatten van een toekomstbestendige samenwerking van de Deventer Erfgoedorganisaties'. Dit document dient als praktische vertaalslag op het gebied van erfgoed van de cultuurvisie 'Bloeien en boeien 2019 - 2024'. Het aankoopbudget zou ook onderdeel zijn van de uitvoeringsagenda behorende bij de nieuwe cultuurvisie 'Cultuur voor en door iedereen 2025 – 2028'. Door dit overgebleven bedrag uit 2024 nu te beschikken, wordt de daad al eerder bij het woord gevoegd.

1.5 Door eenmalig het bedrag te beschikken over de gehele cultuurperiode 2025 – 2028 in plaats van jaarlijks een bedrag van € 25.000 wordt Deventer Verhaal in de gelegenheid gebracht om naar eigen inzicht dit geld te besteden en indien noodzakelijk grotere aankopen te verrichten.

Betrokken partijen en participatie

Deventer Verhaal

Financiële consequenties

Binnen de subsidieregeling Programmasubsidie cultuur is financiële ruimte in 2024 ontstaan doordat coronamiddelen vanuit eerdere jaren aan dit budget zijn toegevoegd en die zijn niet volledig ingezet. Daardoor blijft er binnen de programmaregeling Cultuur in 2024 een bedrag van € 100.000 over. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen aan Stichting Deventer Verhaal als aankoopbudget voor de periode 2025 – 2028 om zo de museale collectie aan te kunnen vullen met voor Deventer waardevolle werken.

Betrokkenheid raad

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Aankoopbudget museale collectie Deventer Verhaal
Voorstelnummer : 2024-1024
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17-12-2024, nummer 2024-1024

BESLUIT

Een bedrag van € 100.000 binnen de programmabegroting Kunst & Cultuur aan te wenden ten behoeve van de gemeentelijke kunstcollectie en deze middelen eenmalig beschikbaar te stellen als aankoopbudget aan Stichting Deventer Verhaal voor de periode 2025-2028.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König